

Nulägesbeskrivning – sammanställning Matematikundervisning för nyanlända

Innehållsförteckning

Övergripande	s. 1
Basfakta	s. 2
Din egen skattning	s. 4
Om samarbete i juni 2016	s. 5

Övergripande

Nulägesbeskrivningarna gjordes i samband med första tillfället den 19 aug 2016. I gruppen fanns sammanlagt 49 lärare (lärare i förberedelseklass, SVA-lärare, klasslärare, ämneslärare) och studiehandledare på namnlistan. Vid första tillfället deltog 43 lärare och studiehandledare. 42 av 43 som deltog vid första tillfället lämnade in sin nulägesbeskrivning, vilket innebär en svarsfrekvens på 97,7%.

Språk som finns representerade i deltagarnas klasser

(Obs att ordningen inte har koppling till antalet språk som talas i respektive klass.)

Somaliska, arabiska, vietnamesiska, persiska, dari, pashto, afghanska, albanska, bosniska, serbiska, kroatiska, kurdiska, bardinan, polska, litauiska, bulgariska, rumänska, ungerska, romani, turkiska, engelska, finska, tyska, grekiska, kinesiska (mandarin), mongoliska samt nepaliska.

<i>Yrkeskategori</i>	<i>Antal deltagare som lämnat in nulägesbeskrivning</i>
Lärare i förberedelseklass	1
Lärare i svenska som andraspråk (SVA)	2
Klasslärare	10
Ämneslärare	15
Studiehandledare	16
Modersmåslärare	–
Totalt	44

I tabellen ovan framgår att ingen nulägesbeskrivning är inlämnad av modersmåslärare. Det finns dock fyra studiehandledare som även är modersmåslärare. De fick då själva avgöra hur de i första hand ville identifiera sig. De fyra deltagarna valde då att identifiera sig som studiehandledare. Det finns alltså modersmåslärare i gruppen, men ingen inlämnad nulägesbeskrivning som utgår från deras perspektiv.

Basfakta

Lärare i förberedelseklass 1 deltagare

Läraren har arbetat 15 år i förberedelseklass och har undervisat i matematik i 26 år. I förskoleklassen fanns, i juni, 10 elever i åldrarna 14–18 år. Fem språk var representerade i förberedelseklassen: dari, pashto, somaliska, arabiska och kinesiska (mandarin).

Lärare i svenska som andraspråk (SVA) 2 deltagare

En av SVA-lärarna är ny på Erikslundskolan sedan augusti 2016 och har därför inte besvarat alla frågor.

Hur många år har du varit SVA-lärare?	2 år; 7år
Hur många år har du undervisat i matematik?	0 år; 0år
Antal nyanlända som du var SVA-lärare för:	ca 40
Vilka årskurser:	7–9

Klasslärare, 10 deltagare

8 deltagare arbetar i F–3. En deltagare i åk 4. Ingen klasslärare arbetar i åk 5–6. En ämneslärare arbetar däremot i åk 5–6. Av alla lärare totalt finns endast 2 lärare som arbetar i åk 4–6.

I gruppen finns klasslärare med mellan 3 och 30 års erfarenhet av att undervisa i matematik. Median: 11,5 år. Medel: 12 år

Klasslärarna har mellan 0 och 16 års erfarenhet av att undervisa nyanlända i matematik. Medel: 6 år. Median: 5 år.

Antal nyanlända per klass 10/19; 13/17; 5/16; 2–4/15; 5/28; 3/26

Omräknat i procent: Medel: 35 %, Median: 25,5%

I deras klasser finns upp till 8 olika språk, förutom svenska, representerade.

Medelvärde: 4. Median: 5. Typvärde: 5 och 6

Ämneslärare, 15 deltagare

14 ämneslärare arbetar i åk 7–9 och en ämneslärare arbetar i 5–6.

Ämneslärare har mellan 8 och 30 års erfarenhet av att undervisa i matematik. Medel: 16,7 år. Median: 16 år.

Ämneslärare har mellan 0 och 16 års erfarenhet av att undervisa i matematik. Medel: 13,5 år. Median: 10 år.

I ämneslärarnas klasser var mellan 0 och 36 % av eleverna nyanlända.

I genomsnitt var en av fem elever nyanlända i ämneslärarnas klasser.

Antal nyanlända elever/klass. Medel 20 %. Median: 20 %.

I deras klasser fanns upp till 9 olika språk, förutom svenska, representerade.

Medel: 5. Median: 5. Typvärde: 5 och 7

Studiehandledare, 16 deltagare

Vilket/vilka språk handleder du på?

Somaliska	5 deltagare
Arabiska	2
Albanska	2
Arabiska/engelska	1
Farsi/Dari	1
Persiska/Dari	1
Vietnamesiska	1
Polska	1
Grekiska	1
Bosniska/Kroatiska/Serbiska	1

Studiehandledarna arbetar på mellan 1 och 7 skolor.

Medelvärde: 2,8 skolor

Median: 3 skolor

Typvärde: 3

I vilka årskurser har du varit studiehandledare i matematik?

ÅK F-6: 1 studiehandledare

Åk 1-9: 5 studiehandledare

Åk 6-9: 2 studiehandledare

Åk 7-9: 7 studiehandledare

Studiehandledare har varit studiehandledare i matematik mellan 3 mån och 5 år.

Mindre än 1 år: 3 studiehandledare (3 mån, ett halvt år, en termin.)

1 år: 3 studiehandledare

2 år: 2 studiehandledare

3 år: 4 studiehandledare

4 år: 3 studiehandledare

5 år: 1 studiehandledare

Hur många nyanlända elever var du studiehandledare för på alla dina skolor vid terminsslutet?

Studiehandledarnas svar ligger på mellan 5 och 20. Några exempel på svar där studiehandledarna har elever i många olika klasser och/eller upp till fem olika skolor:

– Boda 4 elever; Erikslund; 2; Engelbrekt: 4; Daltorp: 3; Särila: 1

– Erikslund åk 3: 1 elev; åk 4: 1 elev, åk 7: 1 elev; åk 9: 1 elev, Särila: åk 7: 1 elev

– Boda 7a: 1 elev; 7d: 4 elever; 8a: 4 elever; 8c: 4 elever; 8e: 7 elever; 9b: 1 elev; 9d: 3 elever.

– Särila: 7a: 4 elever; 7b: 2; 7C: 6; 8A: 3; 8B: 2; 9A: 5; 9B: 4; 9C: 3

Hur många lärare arbetar du totalt med på varje skola?

Studiehandledarna svarar mellan 2 och 12 lärare. Ett exempel på svar:

– Erikslund: 6 lärare; Byttorp: 4 lärare; Bergdal: 2 lärare (SH8).

Vilka lärare samarbetade du med på varje skola när det gäller nyanlända elevers matematikundervisning? Svaren är svåra att sammanställa eftersom frågan kan tolkas på olika sätt. Några exempel på svar:

– Boda: 1 lärare; Erikslund: 1 lärare; Daltorp: 3 lärare; Särila: - Engelbrekt: 1 lärare

– Daltorpsskolan: 6 matematiklärare; Erikslund: 3 matematiklärare

– 6 ma och 4 no-lärare

– 5 matematiklärare

– Klasslärare

– SVA-lärare och mattelärare

Din egen skattning

I hur grad anser du

9a) att du tillvaratar, utmanar och utvecklar nyanlända elevers matematikkunnande?

9b) att du kan underlätta nyanlända elevers integration i den svenska matematikundervisningen?

9c) att du har kunskap om matematikundervisning i olika kulturer?

9d) att du har kunskap om andra personalkategoriernas arbete med nyanländas lärande i matematik på din egen skola?

Klasslärare

Fråga															Medel värde
9a	3	4	-	5	5	7	7	3,5	7	5					4,7
9b	7,5	4	-	5	3	6	4	3,5	7	7					4,7
9c	2,5	4	1	7,5	2	4	1,5	3,5	4	3					3,3
9d	6	6	1	3	5	7	4	3,5	5	3					4,5

Ämneslärare

Fråga															Medel värde
9a	7	5	-	1	3	4	5,5	5,5	-	3	3	9	6		3,8
9b	7	8	-	1,5	3	8	5,5	5,5	5	1	1	8	6		4,6
9c	3	3	1	3	3	3	3	3,5	5	2	2	6	8		3,5
9d	7	6	1	6	1	7	3	3,5	4	5	5	7	5		4,7

Studiehandledare

Fråga																Medel värde	
9a	8	3,5	5	6	8	10	7	10	8	8	8	10	4	9	8	6	7,5
9b	8	6,5	6	9	9	10	6	10	7	10	8	5	7	8	8	7	7,8
9c	5	2,5	-	7	9	10	8	8	6	9	8	10	5	5	8	9	6,8
9d	8	2	5	7	9	-	6	7	4	9	8	8	2	8	7	8	6,1

Studiehandledarna har högre medelvärde än matematiklärarna på samtliga frågor. Det kan finnas många orsaker till det.

Studiehandledare gjorde lägsta skattningen på fråga 9d som tog upp kunskap om andra personalkategoriernas arbete med nyanlända elevers lärande i matematik på den egna skolan. Klasslärare och ämneslärare gjorde lägsta skattning på fråga 9c som handlade om kunskap om matematikundervisning i olika kulturer.

På grund av få deltagare från övriga personalkategorier (lärare i förberedelseklass och SVA-lärare) presenteras ingen statistisk sammanställning av deras svar. Däremot återges en av deras kommentarer:

– Stor spridning av ma-kunskaper i elevgruppen. Känner att jag inte kunnat utmana de allra duktigaste eller utveckla de allra svagaste. (Lärare i förberedelseklass)

Om samarbete i juni 2016

Observera att alla frågor om samarbete handlar om samarbete i matematik.

Lärare i förberedelseklass, 1 deltagare

Vilka rutiner finns? *Skriftliga omdömen från både FBK lärare och mig. Muntlig information.*

Vid skriftlig information – hur? *CFL: s kartläggning.*

Vid fysiska träffar – på vems initiativ? *På mitt initiativ när eleven går ut i ämnet.*

Vad tar ni upp?

Praktiska/sociala frågor? *Både och. Elevens studiemotivation. Elevens kunskaper i ämnet. Hur och vad eleven arbetat med i FBK. Studieresultat.*

Hur följs den nyanlända elevens lärande upp? -

Lärare i förberedelseklass och lärare i svenska som andra språk (SVA)

– Hur ser samarbetet ut? -

– Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet? *Nej*

Lärare i förberedelseklass och studiehandledare:

– Hur ser samarbetet ut? *Gäller ej mig.*

Lärare i svenska som andraspråk (SVA), 2 deltagare

– Vilka rutiner finns? *Ping Pong, arbetslag, ämneslag*

– Vid skriftlig information – hur? *Protokoll.*

– Vid fysiska träffar – på vems initiativ? *Varje vecka arbetslag, ämneslag eller annat.*

Vad tar ni upp?

– Praktiska/sociala frågor? *Ja*

– Pedagogiska frågor kring hur undervisningen ska planeras och läggas upp? *Ja*

Hur följs den nyanlända elevens lärande upp? *Utvecklingssamtal, formativ bedömning, bedömningsmatris, elevsamtal*

Samarbete: SVA-lärare och lärare i förberedelseklass:

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

Hinna diskutera själva texterna i t ex matteövningar som mattesagor el likn.

Tänker följa upp elevens logik – matte – SVA kan vara gynnsamt.

Klasslärare, 11 deltagare

- **Klasslärare - studiehandledare** (juni 2016)

Hur ser samarbetet ut?

Ingen enhetlig struktur kan skönjas i svaren. Flera skriver att man träffas i personalrummet före lektionens början, "träffar studiehandledaren några minuter innan lektion", samtalar i "klassrumsdörren" eller att samarbetet sker i klassrummet under lektionen. En del klasslärare delar ut skriftliga pedagogiska planeringar till studiehandledarna. En klasslärare skriver att studiehandledarna är med på genomgången och en annan att hen "försöker se till att de är med under genomgången." Några uppger mer regelbunden överföring av information, antingen skriftlig och/eller muntlig:

- *Jag lämnar en pedagogisk planering + sedan pratar vi alltid inför momenten som kommer.*
- *Jag ber studiehandledaren att gå igenom, särskilt om eleven inte förstår.*
- *Pedagogisk planering – muntligt och skriftligt varje vecka.*
- *Fysiska träffar och skriftlig information. Vid terminsstart/ny studieperiod.*

Det som tas upp är såväl praktiska/sociala frågor som pedagogiska frågor kring hur undervisningen ska planeras och läggas upp.

Det finns en stor spridning i svaren, när det gäller hur den nyanlände elevens lärande följs upp. Fem av tio klasslärare ger inget svar på hur den nyanlända elevens lärande följs upp. Obs att uppföljning kanske görs, även om inte frågan besvaras i nulägesbeskrivningen.

- *Muntligt i direkt anslutning till lektionen*
- *Ej mycket, kollar vad studiehandledare och elev arbetar med,*
- *Inför utvecklingssamtal.*
- *Endast snabbt och muntligt. Finns inte tid.*

Det finns starka önskemål hos klasslärarna att få vidareutveckla samarbetet med studiehandledarna. De flesta klasslärarna önskar tid för samarbete:

- *Tid att diskutera kring elevens lärande.*
- *Gemensamma planeringar – tid för detta*
- *Tid för samarbete med studiehandledare.*
- *Avsatt tid med studiehandledare*
- *Mer tid för att kunna samarbeta och följa upp resultat.*
- *Tätare kontakt, dokumentation samt närmare samarbete.*
- *En träff i månaden för att lägga upp arbetet och följa upp.*

- **Klasslärare – SVA-lärare**

Hur ser samarbetet ut?

- Alla klasslärare (åk 1–3) på Särila jobbar med SVA. Vi har ingen lärare som arbetar enbart som SVA-lärare.
- Inget samarbete, ofta är det samma lärare som har båda ämnen i sitt klassrum och då samarbetar man med sin parallellkollega.

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

- Tid för gemensamma utvärderingar.
- Tid till samarbete
- Samarbete där vi kunnat lägga upp planering för eleverna.
- Mer stöd/handledning från SVA-lärare
- Mattebegrepp behöver utvecklas.

Det är inte helt klart om samarbete avser samarbete mellan klasslärare och SVA-lärare eller om det är samarbete mellan klasslärare som arbetar med SVA-stöd.

- **Klasslärare – Modersmåslärare**

Hur ser samarbetet ut?

Ingen klasslärare ger exempel på samarbete med modersmåslärare.

- Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?
- Tid för utbyte av matematikundervisningen på elevens modersmål. Kunna jämföra med klassundervisningen.
- Varit bra om modersmåsläraren hade fått info om vad de gjorde i klasserna för att ta det på modersmålet.
- Konferenstid för samarbete.
- Hade varit önskvärt med ett samarbete, där vi kunnat lägga upp planering för eleverna.
- Tid att planera
- Ej under matematiklektioner.
- Inget samarbete idag.
- Jobbar modersmåslärare med matematik (förutom klockan kanske)?

- **Klasslärare – Lärare i förberedelseklass**

Hur ser samarbetet ut?

- Vi pratar kring eleverna och försöker integrera dem så fort som möjlig.
- Det har vi inte i åk 1–3. CFL träffar inte våra elever (Särila).
- Har inte fått några elever från förberedelseklass.
- Hade varit önskvärt med ett samarbete, där vi kunnat lägga upp planering för eleverna.

Ämneslärare, 15 deltagare

- **Ämneslärare och studiehandledare**

Hur ser samarbetet ut?

I likhet med klasslärarnas svar kan ingen enhetlig struktur uppfattas i svaren. Några skriver att matematiklärare träffas regelbundet i form av

lagmöten en gång i veckan/schemalagda ämnesträffar/planeringsmöten/träffar var 14:e dag. Frågan är dock formulerad på ett sådant sätt att det är oklart om studiehandledarna regelbundet deltar i dessa fasta träffar.

En lärare förklarar att *hen lämnar veckoplaneringar plus annat material till studiehandledarna*. En ämneslärare beskriver samarbetet: *Inte mycket, studiehandledaren får läroboken, följer planeringen*. En annan lärare uttrycker: *De får min planering – inget samarbete där*.

Flera uppger att samarbete sker i form av muntliga spontana samtal i anslutning till, under eller efter lektionen

- *Muntliga samtal i anslutning till lektion.*
- *Har kontakt med studiehandledare före och efter lektionen.*
- Ingen dokumentation förutom egna anteckningar.*
- *Spontana diskussioner före och efter lektionen. Jag delar ut arbetsmaterial och planeringar.*
- *Ibland i klassen, ibland utanför.*
- *Studiehandledare är ofta med på ordinarie lektion. Vi pratar och lägger upp undervisningen där.*
- Men vi pratar om elevens utveckling och svårigheter.*

Det som tas upp kan vara både praktiska/sociala som pedagogiska frågor.

Exempel på hur elevens lärande följs upp är Ping Pong, kartläggning två ggr/termin, Dexter samt

- *Återkoppling sker ibland till studiehandledaren.*
- *Finns ingen tid att hinna skriva utvärderingen av studiehandledningen.*
- *För lite tid att hinna stämma av med studiehandledarna!*
- *Tester/mätningar i ämneskunskaper, UTV, prognoser, betygsvarning*

10 av 16 ämneslärare har inte besvarat frågan. Obs att uppföljning kanske görs, även om inte frågan besvaras i nulägesbeskrivningen.

Flera ämneslärare skulle vilja vidareutveckla samarbetet med studiehandledarna.

Det som i första hand efterfrågas är tid för samarbete.

- *Kan bli bättre.*
- *Regelbundna träffar*
- *Mer tid att planera undervisningen med studiehandledare.*
- *Ge oss mer tid ihop.*
- *Mer tid*
- *Mer närvaro av studiehandledaren. Gärna vid genomgångar. Att vi "kommunicerar" vid genomgångar.*
- *Kommunikationen*

Det finns även önskemål om möjlighet att e-posta planering istället för lappar i korgar.

- **Ämneslärare- SVA**

Samarbete med SVA lärare är *väldigt lite* eller *obefintligt*. Flera har ingen SVA-lärare på skolan.

- *Har inte haft ngn SVA-lärare*
- *Har inte haft ngn SVA-lärare 2015/2016*
- *Väldigt lite*
- *Obefintligt. Men i no ☺*
- *Svagt. Sker mest i no.*
- *Finns inget*
- *Inget större samarbete än vid lagmöten en gång i veckan.*

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

- *Bör förbättras. Kommunikation, information om eleverna*
- *Fler SVA-lärare. Mer samarbete krig matte.*
- *Undersöka om det är organisatoriskt möjligt annars att utveckla metoder som finns beskrivna i "Stärk språket/Stärk lärandet" Språkutvecklande arbetssätt".*
- *Nu kommer det att finnas SVA-lärare och om det finns då finns tid för samarbete kan det bli bra, (Erikslund Å10)*
- *Matteordsglosförhör kanske? Begrepp?*
- *Det matematiska språket. Svensk terminologi*

- **Ämneslärare - Modersmåslärare**

Endast en ämneslärare uppger samarbete med modersmåsläraren – och då går det via eleven: *"Det kan vara eleven som kommer med uppgifter från mig till modersmåsläraren."*

En orsak är att modersmåsläraren kommer till skolan efter skoldagens slut:

- *Ofta jobbar de när vi har slutat*
- *Men modersmåsläraren är oftast inte tillgänglig under dagtid*
- *Modersmåsläraren kommer på eftermiddagen. Men vi har en bra dialog.*

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

- *Regelbundna träffar*
- *Att modersmåsläraren och ämnesläraren träffas och planerar. Att matematiska begrepp och texter kan tas upp på modersmålslektioner.*

- **Ämneslärare - Lärare i förberedelseklass**

Svaren är mycket skiftande och varierar på en skala från "ingen" till "Tät kommunikation"

- *Ingen*
- *Inget samarbete mer än dokumentation om eleven.*
- *Skriftlig dokumentation*
- *Överlämning med kartläggning*
- *Muntligt/skriftligt när eleven går från FK till "vanlig klass".*
- *Tät kommunikation*

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

– *Att jag vet vems om varit lärare för förberedelseklass så jag kan kontakta dem.*

– *Fasta tider i kalendarier för muntlig överlämning.*

Studiehandledare, 16 deltagare

- **Studiehandledare – matematiklärare**

I likhet med klass- och ämneslärares svar kan ingen enhetlig struktur uppfattas i svaren. Samarbetet sker via Ping Pong, telefon, mail, träffar en gång/vecka eller att studiehandledaren får en skriftlig planering antingen en vecka innan eller innan lektionen. Någon skriver att samarbete sker "när det finns ett problem".

– *Telefon, Ping Pong, mail, även fysiska träffar*

– *Vi träffas varje gång, ibland i klassrummet och ibland individuellt.*

– *Under lektionen*

– *Varje lektion när jag har studiehandledning*

– *Bra, men inte så nära*

– *Jag följer klassrutinerna.*

– *Får planering av lärare. Innan lektion eller veckan innan.*

– *Studiehandledningen sker under lektionen med klasslärare. Ingenting om hur undervisningen ska planeras.*

– *När det finns ett problem.*

Flera studiehandledare skriver att de träffar matematikläraren en gång i veckan, men det går inte att utläsa av svaren om träffarna sker i anslutning till, under eller efter lektionen eller om det är separata träffar för studiehandledare och matematiklärare. Någon skriver att *Det fungerar lätt och bra med elever från åk 1-6, men det blir svårare med 7-9, vilket förmodligen beror på en annan organisation av skolans verksamhet i åk 7-9 jämfört med åk 1-6.*

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet? Studiehandledarna vill, precis som matematiklärarna, vidareutveckla samarbetet dem emellan:

– *Träffas oftare, diskuterar och planera elevens utveckling i matematik.*

– *Ja, mer planering och matematikundervisning för att förbättra elevernas kunskaper och provresultat.*

– *Prata mycket med varandra/byta erfarenheter*

– *Det måste finnas någon formell träff på bestämd tid.*

– *Ja – vilka specifika problem som eleven har*

- **Studiehandledare och SVA-lärare**

– Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

– *Ja, men behöver utvecklas.*

– *Träffas oftare och lägga mer tid på planering.*

- *Ja, mer planering om matematikundervisning för att förbättra elevernas kunskap och provresultat.*
- *Eleverna behöver lära sig mattespråk för att kunna utveckla sig snabbt.*

- ***Studiehandledare och modersmåslärare***

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

- *Behövs inte, jag pratar polska själv.*
- *Jag jobbar både som studiehandledare och modersmåslärare.*
- *Det är bra att ha samarbete mellan dem. Modersmåslärare måste mattebegrepp orden på hemspråk.*
- *Samarbete mellan lärare, studiehandledare, modersmåslärare. Alla måste samarbeta för att barnen ska lyckas.*

- ***Studiehandledare och lärare i förberedelseklass***

Hur ser samarbetet ut?

- *Ibland när vi hjälper deras elever.*
- *Jag får information muntligt.*

Finns det något du i första hand skulle vilja vidareutveckla när det gäller samarbetet?

- *Det skulle vara möjligt att elever har studiehandledare i förberedelseklass som kan hjälpa till.*
- *I förberedelseklass lärarna delar ut ämnen till varandra och en som har kompetens undervisar i matte.*